

Rozwiązanie umowy rachunku bankowego w wyniku śmierci posiadacza

Prowadzenie rachunku bankowego należy do najpowszechniejszych usług świadczonych przez banki w Polsce¹. Celem niniejszego artykułu jest analiza konsekwencji prawnych, jakie powstają w wyniku śmierci posiadacza rachunku. Gdy posiadaczem jest konsument, może dochodzić wówczas do rozwiązania umowy rachunku bankowego.

TOMASZ CZECH

O d 1.07.2016 r. obowiązują znowelizowane przepisy prawa bankowego, które wprowadziły szczególne regulacje dotyczące śmierci posiadacza rachunku². Podstawowym celem nowelizacji z 9.10.2015 r. było uregulowanie problematyki rachunków nieaktywnych (tzw. rachunków uśpio-nych), określenie wpływu śmierci posiadacza na zawartą umowę rachunku, ułatwienie dostępu do informacji o rachunkach spadkobiercom posiadacza i zapisobiercom, a w konsekwencji ograniczenie problemów następców prawnych z wypłatą należnych im z tytułu spadkobrania środków pieniężnych, a także wprowadzenie stosownych narzędzi prawnych, które by im taką wypłatę ułatwiały³. Asumptem do przygotowania projektu tej nowelizacji były docierające do projektodawców (tj. Senatu) głosy obywateli, którym – pomimo uzyskania przez nich tytułu prawnego do spadku po posiadaczu rachunku – banki odmawiały udzielenia szczegółowych informacji o prowadzonych przez nich rachunkach spadkodawcy, w tym np. co do powodu zamknięcia rachunku. Stwierdzono, że – wobec braku stosownych regulacji ustawowych – polityka poszczególnych instytucji rynku depozytowego utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia wypłatę przez spadkobiercę lub zapisobiercę środków pieniężnych zgromadzonych przez spadkodawcę na rachunku. Ponadto banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe nie mają narzędzia pozwalającego aktywnie uzyskać informację o śmierci posiadacza, co – w połączeniu z faktem, że spadkobiercy mogą nie wiedzieć

¹ Zob. art. 5 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 128, ze zm.), dalej: „p.b.”.

² Ustawa z 9.10.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1864), dalej: „nowelizacja z 9.10.2015 r.”.

³ *Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw*, druk sejmowy nr 3434 z 19.03.2015 r., www.sejm.gov.pl, s. 1.